

KEIKALLA

SANDSTRÖMS ENSEMBLE

*Hjalmar Wiklund – bas, Hilding Sandström – trummor,
Per Johan Sandström – dragspel*

Hilding Sandström berättar

Det var i slutet av 40-talet då John fick ett litet dragspel. Det hade pappa hittat i Jakobstad och köpte till honom, när de besökte grannstaden. Per-Johan, som bland familjemedlemmar och vänner kallades till John, lärde sig spela ganska fort. Han hade hört på Calle Jularbo i de rikssvenska radioprogrammen och Jularbo-musik gav fotspår till vårt eget spelande. Det var ju vanligt att man i de svenska hushållen i mellersta österbotten lyssnade på de rikssvenska radiokanalerna, åtminstone vid kusten.

KEIKALLA

Så småningom började vi bygga trummor till mig. Vi hade ju snickeri och metallverkstad eller "smidjo" som man säger här. Först gjorde vi bastrumman med riktigt skinn. Var det nu riktigt trummskinn eller kalvskinn kan jag inte minnas. En tambourine hade vi till virveltrumma. Sedan hamrade vi en sylvbal av mässingsplåt med ca. 40 cm i diameter. Med den utrustningen var vi på några spelningar.

Sedan kom Hjalmar Wiklund med i orkestern, som vi började kalla Sandstöms Ensemble. Snart hittade vi en fullständig trumuppsättning och började få spelningar på riktigt. Med den sammansättningen gjorde vi spelningar ända till slutet av 50-talet i de närmaste danslokalerna så som Gula Paviljongen, Fackelheim, Jungsborg osv.

I slutet av 50-talet kom Uffe (Ulf-Erik Byskata – gitarr, Hawaij-gitarr och klarinett) med och orkestern bytte namn till Sandströms Hawaij-Orkester.

En spelning kommer jag ihåg som var nära på att ta kål på oss. Det var som tradition att man ordnade julfest och dans på Jungsborg första juldagen och vi ställde upp för att spela där. Alf Backfält från Nedervetil skulle köra oss. Han hämtade mig och John med våra grejor från Hassis och sedan körde vi till Risbacka i Såka och tog Hjalmar med och körde till Jungsborg. Uffe kom med sin egen bil. När festen var över och spelningen tog slut packade vi våra grejor i bilen och körde Hjalmar först till Såka och fortsatte hemåt. När vi hade kört en bit och kom till Åivo hade det snöat så mycket att hela vägen var full med snö så att bilen kom inte igenom det. Vi bestämde oss med John att vi går den 6 kilometers sträckan som vi hade kvar. John tog sin dragspel från bilen, för han skulle ha spelning straxt följande dag. Vi drog strumporna över byxorna, men till våra hala skor kunde vi inte göra nånting. När vi kom lite längre bort från Åivo var det inte mera mer än 6-7 cm snö på vägen så det gick lite bättre att gå ända tills backarna kom. Det finns 3 höga backar mellan Åivo och Lahnakoski och vi var tvugna att ta till skidtekniken saxning uppförbackarna, för skornas läderbotten var så hala. Vi turades så att den som kom efter bar på dragspelet så långt han orkade och sen bytte vi. Småningom kom vi till Lahnakoski varifrån vi hade ännu 3 km till Hassis. När vi hade 1,5 km kvar till hemmet sade John att fortsatt du bara så stannar jag här och sover en stund och så kommer jag. Jag tänkte straxt att nu måste vi fortsätta, John får inte börja sova och jobbade för fullt med att hålla honom vaknen resten av vägen. När vi kom hem gick vi som i trans. Vi hade startat föregående morgon kl. 6, inte ätit just på hela dan, skött om spelningen och gått halva vägen hem. När vi efter 24 timmars spelningsresa anlände hem hade mamma redan vaknat och bjöd på kaffe och dopp men vi var så slut att vi ville nu bara sova. Klockan var 6 och John släppte dragspelet på golvet och slocknade straxt på kökssoffan. Jag orkade krypa till sängkammaren men slocknade i min egen säng likadant som John med kläderna på. På dan när vi vaknade berättade vi för föräldrarna hur vi hade kämpat på natten. De var ju förstass glada att vi hade kommit hem med tanke på att vi skulle ha kunna lämna på vägen. Om vi hade stannat på vägen så hade vi säkert frusit ihjäl. Efteråt har ja tänkt, att det som kanske räddade vår liv var att vi doppade ganska bra på Jungsborg förrän vi for därifrån. Saga Honga jobbade där i baren och sade till oss: "*Nu har vi så myki bulla kvar så ni får dopp så öörona tällas*". Med åren kommer det här minnet ofta fram och jag tänker nog hurudan tur man ändå har haft då jag tvekade stanna.